



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

**Sponsvs Sangvinvm**

**Zachmoorter, Michiel**

**T'Antwerpen, [1641]**

Meditatie.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-35954**



## G H E B E D T.



Bedroefde Maaget/  
o Moeder vol rou-  
we/ fiet daer is uwē  
alderlieffsten Sone/  
t'eenemael ontsche-  
pen ende doordont.

Hoe wreedt en straf een sweert des  
drucks ende medelijden door- gaet  
uwē teere ziele! Diept doch onder  
ons dese droef heyd/ doorsnijdt ons  
herten met deernisse/ beweeght ons  
ghemoet over het alder- smertelijc-  
ste lijdē van uwē natuerlijcken  
Sone / onsen Heer ende Godt / op  
dat wy aldus hier beginnen met  
alle liefde u ende hem te loben en  
te dancken / ende hier naemaelis  
met alle de Heyligen in alle Cen-  
tuwen der Centuwen. Amen.

## M E D I T A T I E.

Bereydinghe.

*Eerste deel der Meditatie.*

**A** Enghesten mijn ziele / dat  
ghy niet alleen reden en hebt  
van u te versotmoedighen ten op-  
sichte



sichte van uwe groote verwoz-  
penthedyt gaende spreken aen dien  
grooten Godt / in wiens teghen-  
woordigheyt dien gheheelen he-  
mel alsoo veel als niet is ; maer  
veel meer om u groote hoopeer-  
dijje / comende vooz uwen godt moe-  
dighen Godt / ghy om wien dese  
lesse te leeren hy hem soo veroodt-  
moedicht heeft / siet nu u beste te  
doen van u te verclepnen in sijn  
teghenwoordigheyt / ende niet die  
supberste liefde als ghy kondt / son-  
der opsicht van eenighe eyghen  
baete oft troost / recht u meyninghe  
van desen tijdt des ghebedts ober  
te bzenghen / soo ghy gheleert zijt  
inde bereydinghe vooz de eerste  
Meditatie. fol. 4.

## HISTORIE.

### *Tweede deel der Meditatie.*

**A**l ist dat die menichte van  
Asmerten / die uwen Saligh-  
maecker is lijdende / soo groot ende  
menighbuldigh zijn ( mijn ziele )  
dat ghy gheenen tijdt noch ver-  
standt en hebt om die ghenoechsa-  
melijck



160 Den Bloedigen Bruydegom  
melijck te weghen ende t'overleg-  
ghen; nochtans so en betaemt  
het niet die onspreekelijcke droef-  
hepdt ende smerte te vergheten/  
waer mede dat duerende al desen  
tijdt der passien moeste behanghen  
wesen dat moederlijck herte van  
die reyne Maghet Maria. Want  
ghy mooght wel dencken hoe sy  
te moede moest blijven / als haren  
beminden Sone / die zy veel meer  
dan haer selven beminde / gister-  
abondt dien droeben doot hadde  
ghenomen om te gaen sterben;  
sterben / segghe ick / die aldergrou-  
welijckste doot / daer-men opt af  
ghehoort heeft / om de sonden van  
sijn vanden: hoe die bedruchte  
Moeder moeste overgoten wesen  
van droefhepdt / ende traenen / dat  
en is niet gheen menschelijck ver-  
standt begrijpelijck.

Maer als het haeren ghebene-  
dijden Sone immers soo ghelief-  
de / ende dat hy meer achtete die  
liefde die hy droegh aen die son-  
daers dan den troost sijns liefste  
Moeders / nu hy van haer ver-  
trocken



ontmoet van Maria. 10. stacie. 161  
trocken was / siet eens hoe haer  
herte moestet' elckens op een nieu  
verbaest wesen / als sy nu van d'een  
verstondt sijn ghebangentisse / van  
d'ander / hoe sy tot Annas soo  
deerlijck gheslaghen hadde ghe-  
weest : hoe sy tot Carphas dien  
alder-droefsten swaersten nacht  
hadde ghepasseert die opt op die  
wereldt was ; hoe hem S. Peter  
verlooghent hadde / ende al die an-  
dere verlaeten. Dit al niet-tegen-  
staende / hoe swaer het was / en  
conde (soo men wel dencken magh)  
haer moederlijck herte niet ver-  
draeghen / oft sy en begheerde hem  
te gaen volghen / ende besien / naer  
dat alle die menschen hem soo  
wreedt / ende onghetrouwigh wae-  
ren / oft sy ten minsten hem niet  
eenighen troost en soude hebben  
connen aendoen : soo gaet sy met  
haer bedrucht gheselschap niet te-  
ghenstaende haere onsprekelijcke  
swackighepdt / die haer de droef-  
hepdt causeerde / ende volghende  
soo naer als sy conde die droebe  
processien nu van Capphas tot

Pila-



Pilatus / van Pilatus tot Hero-  
 des / van Herodes wedrom tot  
 Pilatus / ende hem niet commende  
 eens noch sien noch spzcken om  
 die menichte vanden volcke die  
 daer ontrent liepen / soo heeft sy  
 apparentelijck ghebleven / booz het  
 Daleys vanden Rechter / verwach-  
 tende dat haren Soon soude upt-  
 comen. Maer eplace / als de Rech-  
 ter hem te bozen bracht soo wree-  
 delijck ghegheeffelt / soo schroom-  
 lijck ghecroont ende riep: Siet dit  
 is den mensch; ende die ander daer  
 teghen: Crupst hem / Crupst hem.  
 Wat dunckt u / o ziele / hoe dat dese  
 Moeder moeste te moede wesen?  
 soudemien woorden comen binden  
 om het selve te beschrijven? Neent  
 boozwaer. Maer als nu de sen-  
 tentie des doodts upt-ghesproken  
 was; verlanghende om haeren  
 Soone noch eens te moghen van  
 by sien / ende den alderlesten adieu  
 te segghen / heeft hem ieuers ver-  
 wacht / daer hy moeste passeren.  
 Alwaer den Sone Gods / die oock  
 naer den lichaem haren eenighen

Sone



ontmoet van Maria, 10. statie, 163

Soone was in sulck-eene on-menschelijcken staet/ haer ontmoette. Hoe beyde die herten hier te moede waeren/ wat die ghesichten malcanderen spraccken sonder woorden/ hoe die bedrucchte ghesteltensissen malcanders ziele totter doodt dooz-wonden/ dat laet ick u nu bebroeden ende overdencken.

Consideratie oft over-legginghe  
van dit mysterie.

*Derde deel vande Meditatie.*

**M**ijn ziele/ die meest tot desen tijdt u hebt gheoeffent in'to-berlegghen des lydens uwer Salighmakers/ staet nu uwe gedachten op sijne ghebenedijde Moeder/ die haer soo troosteloos vint/ dat hadde God hare niet ober-natuerlijck gesterckt/ ick niet en weet hoe sy soude hebben connen blijven in't leuen, Want ghelijck haren ghebenedijden Soone/ al was hy eenpaerlijck vereenicht met den wille sijns Vaders/ nochtans nae sijne menschedit/ dooz de toe-latinghe  
Godts/



Godts / soo was hy de doodt soo  
breefende ende bevoelende / dat al-  
leen dat ober-dencken der selver  
hem dede water ende bloedt swee-  
ten: soo ist oock gheschiedt / dat al  
was die ghebenedijde Moeder t'ee-  
nemael ober-ghegheben in den  
wille des Hemelschen Vaders /  
dat sy niet en liet onsprekelijcken  
druck / ende medelijden te gevoelen  
in haer moederlijck herte / siende  
de pijnen van haeren Sone. Inder  
voeghen dat wel ghelooffelijck is /  
dat haer min pijnne soude gheweest  
hebben de doodt selve te sterben /  
dan aen haeren lieben Sone dese  
pijnen ende de doodt te sien aen-  
doen / en hem te ober-leben. Want  
dese twee alder-edelste herten wa-  
ren niet sulck-eenen onbindelijc-  
ken bandt van supber liefde ghe-  
bonden / dat die minste absentie  
van haeren Sone was dese alder-  
edelste Maghet een swaer cruyts /  
en alle armoede / quellinghe / droef-  
heidt / ende verbolgh in sijn ghe-  
selschap was haer een ghenoechte.  
Want noyt Moeder haeren Soon  
met



met ghelijcke supber vrandende  
 liefde en beminde als dese Moe-  
 der ende Maget / ende want Godt  
 den Vader aen synen eenigen So-  
 ne vooz de costelijcke gaben gaf  
 dat hy in het midden van alle syn  
 lyden hem beroofde van allen  
 troost (want naer sp-selven is dit  
 die edelste gabe die Godt sijne  
 liefste vrienden gheeft) daerom  
 heeft hy oock die H. Maghet met  
 dese groote gabe apparentelijck  
 al haer leven langh) maer op de-  
 sen tijdt) oberbloedelijcke begaest.  
 Volghens de propheetje vanden  
 rechtveerdighen Simeon / Luc. 2.  
 dat het swerdt der mistroostigh-  
 hepdt haer ziele doozgaen soude;  
 soo als heden meer dan eenighe  
 creatuere / die Coninginne der  
 Martelaren wel beproeft heeft /  
 ende cloeckelijck (niet te min tot  
 den eynde toe sonder eenigen troost)  
 verdraeghen heeft.



Voor-nemen om naer te volghen.  
verweckinghe vanden wille.

*Vierde deel der Meditatie.*

**G**hy zijt wel voorzeker/ mijn  
Gziele/ datter noyt iemant op  
de aerde leefde wte Godt meer be-  
minde/ dan synen eenighen Sone/  
ende die alder-heylighste Maghet  
Maria; soo is't nochtans/ dat  
waer ghy hun leven aensiet/ ghy  
alomme dat siet/ onringelt met  
alderhande quellinghe ende be-  
nautheydt: maer boben al in dit  
alder-droefste spectakel/ waer den  
Sone ende syne Moeder soo be-  
rooft zijn van allen troost/ dat  
waer dat sy hun keeren/ sy anders  
niet en vinden dan oorsaecke van  
meerder afflictie. Want hen kee-  
rende tot Godt den Vader/ zy sa-  
ghen noch synen thoozn onghes-  
blust/ brandende/ ende eschende  
wzaecke van alle de sonden der  
menschē/ die synen Soone op  
hem hadde ghenomen; keerden sy  
hen tot die Discipelen/ den mee-  
stendeel hadden hen verlaten/ den



principaelsten hadde hem gheloo-  
ghent/ den anderen vercocht / ende  
sy-selven verhanghen; keerden sy  
hen tot die deulen / sy ontfinghen  
wzeede slaghen / schimpende woord-  
den / en onlijdelijcke blasphemien;  
keerden sy hen tot u / mijn ziele/  
soo saghen sy / hoe ondancckaer  
ghy soudt wesen van sulck-een  
weldaedt / ende hoe luttel profijt  
ghy daen soudt met sulck-een ex-  
empel / dat hen soo diere stont / soo  
dat sy (om u oock te leeren dat ghy  
op dese wereldt gheenen troost en  
moet soecken) hun berooft hebben  
van allen troost / waerom sy oock  
nu zijn die aldermeest ghetroost  
worden. Heeft den Sone Godts  
dan / ende sijne heylighe Moeder  
allen nootsaechelijcken troost uyt-  
wendigh ende inwendigh willen  
derben / hoe comt dan dat ick noch  
alle mijn wellusten soo onberster-  
belijck verbolghe / die van mijn  
ooghen in't sien / van mijn ooren  
in curieuse tijdinghen. Ick voede  
mijnen smaeck in wel t'eten / mijn  
gevoelen in alderhande ghemack /

ende



ende mijn begheerlijckhepdt ben  
ick in alderhande sinnelijckhepdt  
soeckende. Ende soo verre dat ick  
my somtijds in dese grove onber-  
storventheden begeere te verster-  
ken / soo keere ick my terstondt tot  
die inwendighe eygen liefde / ende  
wille mijnen troost ende smaech  
in Godt binden. Ende soo ick die  
niet en vinde / het ghebedt comt  
my te verdzieten / die ure der medi-  
tation balt my te lanck / ick soecke  
eenighe oorzaecke om die te verla-  
ten: Is dat niet een openbaer teec-  
ken / mijn ziele / dat ghy Godt niet  
en soecht / maer wel den troost / na-  
demael dat soo langhe den smaech-  
kelijcken troost duert / ghy soo lan-  
ghe wel soudt willen bidden / ende  
sonder dien wilt het ghebedt ver-  
laeten? Soo en heeft den minnaer  
uwer zielen niet ghedaen / hy heeft  
u bemindt sonder smaech / sonder  
troost; jae in d'upterste desolatie  
heeft hy u gesocht / ende heeft hem  
laeten costen al sijn ghesonthepdt /  
al sijn leden / jae sijn leven / om u te  
leeren dat de waerachtighe liefde  
licht



light in het versmaeden van allen  
troostende ghenoechte / ter liefde  
van die-men bemindt. Daerom/  
mijn ziele / indien ghy meynt / dat  
ghy uwen Godt bemindt / proeft  
het hier mede ; aensiet hoe ghelijck  
ghy blijft volherdende in u ghe=  
bedt als ghy van alle smaech / licht /  
troost / ende beboelicheydt berooft  
zijt. Siet oft ghy dan ghetrou=  
welijck u beste doet om daer in  
teenemael ober-ghegheben te we=  
sen in den wille van uwen Heere/  
ghelijck ghy in't begintsel uwen  
wille gherecht hebt / sonder u te  
quellen / om dat ghy niet bidden ;  
mediteren / oft aspireren en kondt /  
maer zijt teenemael te breden met  
sijnen wille / aenden selven u ghe=  
rustelijck onderwozpen houdende  
in alle quellinghe.

---

## D E N W E G H.

**C**Hristus treckt voorts lancks ee=  
nen wech van 71. treden, ander.  
halven voet.